

I. TÜRÜN TANIMI

Bilimsel adı	<i>Salmo trutta labrax</i> , Pallas 1811.	
Sinonimleri	<i>Salmo labrax</i>	
Yerel adı/adları	Karadeniz alabalığı, Deniz alabalığı, Deniz alası, Kırmızı benekli alabalık	
Benzerleri	<i>Salmo trutta macrostigma</i> , <i>Salmo trutta fario</i> , <i>Salmo trutta abanticus</i> , <i>Salmo trutta lacustris</i> .	
Sistematiğeki yeri	<p>Sınıf : Chondrostoï</p> <p>Takım : Salmoniformes</p> <p>Familya : Salmonidae</p> <p>Cins : <i>Salmo</i></p> <p>Tür : <i>Salmo trutta</i> <i>Salmo labrax</i></p>	
Elde edilişi (Doğal/Yetiştiricilik)	Doğal ve yetişiricilik	
Habitat (Yaşam ve geçiş alanları)	Karadeniz alabalığı anadrom bir tür olup, deniz, göl ve dere ekoipleri vardır. Akarsu ortamında üreme gösterir. Sürekli olarak tatlı su ortamında yaşamını sürdürdüğü gibi, 1-3 yaşında denize göç edebilir. Smolt dönüşümü sonrası deniz ortamına göç eden bu türe ait bireyler, eşeysel olgunluğa ulaştıktan sonra üremek için tekrar akarsuya göç ederler. Uzungöl ve yüksek dağ göllerinde göl ekoipi bulunmaktadır.	
Yayılım alanı	Tüm doğu Karadeniz akarsularında, yüksek bölgelerde ve yan kollarda rastlanmaktadır. Gürcistan sınırından Giresun'a kadar olan bölgede yer alan bazı akarsularda ve denizel ortamda dağılım gösterdiği kabul edilmektedir. Özellikle denize göç eden bireyler Fırtına ve Çağlayan derelerinde yoğun olmakla birlikte, doğal göç büyük akarsularda devam etmektedir.	
Yetiştiricilik potansiyeli	1998 yılından itibaren türe yönelik yetiştiricilik çalışmaları yürütülmektedir.	
Yayın Üretim amacı	☒ Gıda ☐ Rekreasyon ☒ Diğer (Balıklandırma)	

II. MORFOLOJİK ÖZELLİKLERİ

1. Vücut yapısı (tanımlayıcı özellikler)

Vücut fusiform yapıda, yanlardan hafifçe yassılaşmış, genellikle mekik şeklindedir. Sırt yüzgeçlerinin gerisinde bulunan "adipoz" adımı alan yağ yüzgeçleri alabalık için karakteristikdir. Başları pulsuz, vücutundan devami şeklinde, erkeklerde çene uzun ve baş hafif basıktır. Vücutları küçük, renklenme ve beneklenmeye kapatmayacak şekilde şeffaf, sert ve sikloid yapıda pullarla örtülüdür. Kuyruk yüzgeci dallanmış yumuşak ıshılı olup çatal veya diffuserk tiptedir ve kaudalda güclü şekilde vücuda bağlanır.

Salmo trutta labrax'n deniz ekoipi, Türkiye'de yaşayan diğer ekoip ve alt türlerden büyük cüssesi ve gümüşü veya siyah beneklerle kaplı vücut rengi ile ayrılmaktadır. Karadeniz'de boyları 100 cm ve ağırlıkları 25 kg'a ulaşan bireyler rapor edilmiştir.

Dere ekoipi, maksimum 40 cm boyaya ve 1-2 kg ağırlığa ulaşabilmektedir.

Doğu Karadeniz'de küçük dağ göllerinde iyi beslenme ile 1-2 kg ağırlığa kadar büyüyen açık kahverengi veya koyu yeşil renklenmeye sahip göl ekoipleri bulunur.

2. Renk

Aynı populasyonun bireyleri arasında renk ve desen yönünden birçok farklılıklar görülür. Vücutun yan taraflarında kırmızı beneklerin yer alması, özellikle derelerde yaşayan bu formların *Salmo trutta macrostigma*'ya çok benzemesine yol açar. Fakat omur sayısının daha fazla ve boyutlarının daha büyük oluşuyla ayırt edilirler. Çünkü bu türün bireyleri cinsiyete, yaşa, alınan besine ve yaşama ortamına göre büyük değişiklikler gösterir.

Karadeniz alabalığı (*Salmo trutta labrax*) yurdumuzda üç farklı ekotípi bulunmaktadır. Bu üç ekotípin her birinde renk yönünden büyük varyasyonlar görülür. Deniz ekotípinin dere ekotípi ile belirgin ayrımcı özelliği, deniz ortamındaki bireylerin smolt sonrası gümüş görünümleri ve büyük boyutlu olmalarıdır. Deniz ekotípinde genç yavruları hentüz tatlı sularda iken vücutlarının yan taraflarında dağınık siyah benekler ve kırmızı lekeler taşıdıkları halde, denize döndüklerinde bu renk ve desenlerini yavaş yavaş kaybederek gümüş beyazı bir renge dönüşür ve denizdeki ebeveynlerinin rengini alırlar. Göl ve dere ekotíplerinde yavru ve erginler arasında belirgin bir renk ve desen farkı görülmemektedir. Özellikle dere ekotípinde yavrularda çok daha karakteristik olan kırmızı benekler, büyüdükleri zamanda aynı kalmakta ve hayatları boyunca kaybolmamaktadır.

Aynı havza içerisinde renk, form, beneklenme ve smoltlaşma durumuna göre farklı görünümle bireylere rastlamak mümkündür. Balıklar isimlendirilirken sadece görünüm ve morfometrik karakterlere göre isimlendirilmemeli, genetik ve moleküller sonuçlar ile desteklenen araştırmalar dikkate alınmalıdır.

3. Meristik Özellikler

	Deniz ekotípi Dişi / Erkek	Dere ekotípi Dişi / Erkek
Vücut şekli (fusiform/normal/Lateral basık/ventral basık vb.)	Fusiform (yanlardan hafif basık)	
Baş formu (Dorsalden)	Küçük iğ şekilli sıvri	
Göz yapısı	Vücutun her iki yanında, yuvarlak	
Ağız/Burun yapısı	Terminal	
Çene yapısı (vantuz vs.)		
Dudak yapısı (boynuz, keratin kısım vs.)		
Diş özellikleri	Dişler çenelerde, dilde ve vomer kemikleri üzerinde 8-18 adet olup tek veya çift sıra halinde bulunmaktadır.	
Biçik sayısı ve özellikleri	yok	
Solungaç diken sayısı ve özellikleri	10-17	10-17
Omur sayısı	58-60	
Yanal Çizgi özellikleri (Tam()-Yok ()- ... arası)	Tam	
Pul özellikleri	Pul tipi ve pul formülü	Cycloid
	Yanal çizgi pul Sayısı	112-125
	Yanal çizgi delikli pul sayısı	-
	Yanal çizgi üst pul sayısı	126-132
	Yanal çizgi alt pul sayısı	-
Yüzgeç özellikleri	Ayırt edici diğer pul özellikleri veya sayısı	Deniz göçünde ve üremelerde pullarda birleşik yaş çizgileri bulunur.
	Dorsal yüzgeç yeri ve sayısı	Tek
	Dorsal yüzgeç toplam işin sayısı	III-IV 9-13
	Dorsal yüzgeç yumuşak işin sayısı	10-13
	Pektoral yüzgeç toplam işin sayısı	III-IV 12-14
	Pektoral yüzgeç yumuşak işin sayısı	12-14
	Pelvik yüzgeç toplam işin sayısı	8-11
Diğer ayırt edici özellikleri (Pilorik kese sayısı, Yağ yüzgeci vb.)	Anal yüzgeç işin sayısı	9-13
	Kuyruk yüzgeci yapısı ve işin sayısı	19-25
	Pilorik kese: 47-48 Yağ yüzgeci	19-22

4. Metrik Özellikler (Ölçümler standart boy'a oran olarak verilmiştir)

		Deniz eko tipi Dişi / Erkek			Dere eko tipi Dişi / Erkek		
		Min.	Mak.	Ort.	Min.	Mak.	Ort.
Boy	Toplam boy uzunluğu (mm)	132	950	291	85	376	160
	Standart boy uzunluğu (mm)	116	818	259,7	73	300	139,5
	Predorsal uzunluk (%)	41,4	41,8	42,3	42,5	53,0	43,9
	Prepelvik uzunluk (%)	22,4	21,5	21,8	25,2	25,0	23,4
	Preanal uzunluk (%)	69,0	69,9	70,8	72,6	82,7	71,9
Baş özellikleri	Baş boyu (%)	23,4	21,9	21,8	26,6	25,7	23,8
	Burun uzunluğu (%)	5,9	7,5	6,5	8,5	9,0	8,5
	Burun delikleri arasındaki mesafe (%)	-	-	-	-	-	-
	Göz çapı (%)	5,3	2,3	3,8	7,1	4,8	5,8
	Gözler arası mesafe (%)	-	-	-	-	-	-
	Enseden baş yüksekliği (%)	-	-	-	-	-	-
	Ağız açılığının genişliği (%)	-	-	-	-	-	-
	Ağız açılığının uzunluğu (%)	-	-	-	-	-	-
Vücut yüksekliği	Dorsal yüzgeç hizasından (%)	19,0	23,8	22,0	23,3	33,0	21,9
	Anal yüzgeç hizasından (%)	8,6	7,2	7,8	9,5	11,0	8,8
	Vücut genişliği (Anal yüzgeç hizasından) (%)	9,5	11,6	11,6	12,3	19,3	12,1
Yüzgeç özellikleri	Dorsal yüzgeç uzunluğu (%)	10,6	11,7	11,9	13,3	14,3	12,6
	Dorsal yüzgeç genişliği (yüzgeç kaidesinde) (%)	-	-	-	-	-	-
	Pektoral yüzgeç uzunluğu (%)	-	-	-	-	-	-
	Pelvik yüzgeç uzunluğu (%)	-	-	-	-	-	-
	Anal yüzgeç genişliği (yüzgeç kaidesinde) (%)	7,0	8,4	8,6	8,5	9,0	8,5
	Anal yüzgeç uzunluğu	-	-	-	-	-	-
Kuyruk özellikleri	Kuyruk yüzgecinin üst lob uzunluğu (%)	12,1	20,8	12,2	6,8	25,0	14,6
	Kuyruk yüzgecinin alt lob uzunluğu (%)	12,1	20,8	12,2	6,8	25,0	14,6
Diğer ayırt edici özellikler							

III. BİYOLOJİK ÖZELLİKLERİ

1. Üreme Özellikleri

Döllenme şekli	☒ Ovipar ☐ Viviparus ☐ Ovovivipar
Cinsel Dimorfizm (Özelleşmiş organ, farklı renk veya görünüş)	Üreme döneminde erkeklerin alt çenesi uzayarak üst çene tarafına doğru kıvrılır. Erkeklerin karın bölgesinde renk koyulması olur.
Üreme alan	Tatlısu. Akarsuların membalarına yakın, zemini kumlu, gölgeli yerler.
Üreme dönemi	Dere eko tipi: Eylül-Aralık Deniz eko tipi: Kasım-Aralık
Üreme sıklığı	Dere eko tipinde yılda bir

	Denize göçlerde her yıl veya iki yılda bir kez					
Optimum üreme sıcaklığı (°C)	10-11					
	Dişi			Erkek		
	Min.	Mak.	Ort.	Min.	Mak.	Ort.
İlk üreme yaşı	3	-		2	-	
İlk üreme boyu Deniz ekotipi (cm)	37	95	45	14	79	23
İlk üreme boyu Dere ekotipi (cm)	13	18	16	11	16	14

Yumurta özellikleri	Yapısı			
		Min.	Mak.	Ort.
	Büyüklüğü/çapı Deniz ekotipi (mm)	4,2	5,9	5
	Büyüklüğü/çapı Dere ekotipi (mm)	3,9	6,1	4,8
	Yumurta verimi Deniz ekotipi (adet/kg)	828	3855	2062
	Yumurta verimi Dere ekotipi (adet/kg)	944	4381	2246
	Kuluçka (inkübasyon) süresi (gün/derece)	380	490	426

2. Beslenme Özellikleri

Karnivor bir türdür. Genel olarak Karadeniz alabalığının besin grupları başta sucul böcekler olmak üzere sırasıyla yumuşakçalar, kabuklular, kurtuklar, örümcekler ve balıklar olmak üzere 6 taksonomik canlı gurubunun yanı sıra hayvansal detritus, bitkisel detritus ve böceklerin yumurta-larva kapsülünden meydana gelmektedir. Tüm besin grupları arasında en baskın grup sucul böceklerdir.

Akarsu ortamında Karadeniz alabalığı (*Salmo trutta labrax*)'nın genel olarak baskın besin grubunu büyük oranda sucul böcekler oluşturmaktadır.

Deniz ortamında ise besin gruplarını oluşturan organizmalar arasında en büyük grubu kabuklular ve balıklar oluşturmaktadır.

3. Büyüme/Kültür Özellikler

	Min.	Mak.	Ort.
Yumurtadan çıkış büyülüğu (mm)	17	23	20
İlk beslenme boyu (mm)	22	27	24
Larval süre (gün)	86 gün (10°C)	94 gün (10°C)	
Optimum büyümeye sıcaklığı (°C)	14	18	15
	Dişi/ Erkek		
	Min.	Mak.	Ort.
Satış büyülüğu (g)	250	1000	600
Satış büyülüğünə ulaşma süresi (ay)	12	18	16-17
Et verimliliği (Ergin bireyde) (%)	60	61	

IV. GENETİK ÖZELLİKLER

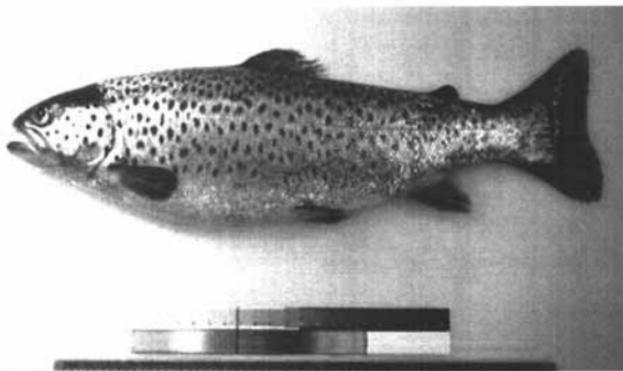
Yakın tür ile genetik mesafe (genetik uzaklık)	2,798 (İyidere), 3,938 (Çağlayan), 4,223 (Solaklı) 4,376 (Fırtına) kültür populasyonları için 3,641-4,854
Karyotip formülü	14M+10SM+56T
Tipik gen markerleri	Str15INRA, Str60INRA, Str73INRA, SsoSL417, Ssa171
Kromozom sayısı	2n= 80
Özgün Genotip	

- MtDNA Haplotype ⁽¹¹⁾	<table border="1"> <thead> <tr> <th rowspan="2">mtDNA Tipi</th><th colspan="3">ND1</th><th colspan="6">Sitozom b/D-Loop</th><th colspan="6">ND5/6</th></tr> <tr> <th>Hpa</th><th>Hinf</th><th>HaeIII</th><th>Avo</th><th>Alu</th><th>Hpa</th><th>Hinf</th><th>Nci</th><th>Rsa</th><th>Taq</th><th>Hpa</th><th>Hinf</th><th>HaeIII</th><th>Avo</th><th>Alu</th><th>Xba</th><th>Taq</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>M1</td><td>A</td><td>A</td><td>A</td><td>B</td><td>B</td><td>D</td><td>B</td><td>D</td><td>C</td><td>D</td><td>C</td><td>E</td><td>B</td><td>A</td><td>F</td><td>B</td><td>D</td></tr> <tr> <td>M2</td><td>A</td><td>A</td><td>A</td><td>B</td><td>B</td><td>C</td><td>B</td><td>C</td><td>C</td><td>D</td><td>C</td><td>E</td><td>B</td><td>A</td><td>E</td><td>B</td><td>D</td></tr> <tr> <td>M3</td><td>A</td><td>A</td><td>A</td><td>B</td><td>B</td><td>C</td><td>B</td><td>C</td><td>C</td><td>D</td><td>C</td><td>E</td><td>B</td><td>A</td><td>F</td><td>B</td><td>D</td></tr> <tr> <td>M4</td><td>B</td><td>A</td><td>A</td><td>A</td><td>A</td><td>B</td><td>C</td><td>C</td><td>B</td><td>D</td><td>B</td><td>A</td><td>B</td><td>B</td><td>G</td><td>A</td><td>B</td></tr> <tr> <td>M5</td><td>A</td><td>A</td><td>A</td><td>B</td><td>B</td><td>A</td><td>C</td><td>A</td><td>B</td><td>D</td><td>B</td><td>B</td><td>A</td><td>D</td><td>G</td><td>A</td><td>C</td></tr> <tr> <td>M6</td><td>B</td><td>A</td><td>B</td><td>A</td><td>B</td><td>B</td><td>A</td><td>B</td><td>B</td><td>C</td><td>B</td><td>A</td><td>B</td><td>B</td><td>G</td><td>A</td><td>B</td></tr> <tr> <td>M7</td><td>A</td><td>A</td><td>A</td><td>B</td><td>B</td><td>C</td><td>B</td><td>C</td><td>C</td><td>D</td><td>C</td><td>F</td><td>B</td><td>A</td><td>F</td><td>B</td><td>D</td></tr> <tr> <td>M8</td><td>A</td><td>B</td><td>A</td><td>B</td><td>B</td><td>D</td><td>B</td><td>D</td><td>C</td><td>D</td><td>C</td><td>E</td><td>B</td><td>A</td><td>F</td><td>B</td><td>D</td></tr> <tr> <td>M9</td><td>A</td><td>A</td><td>A</td><td>B</td><td>B</td><td>C</td><td>B</td><td>C</td><td>C</td><td>B</td><td>C</td><td>E</td><td>B</td><td>A</td><td>E</td><td>B</td><td>D</td></tr> <tr> <td>M10</td><td>B</td><td>A</td><td>A</td><td>A</td><td>B</td><td>B</td><td>C</td><td>C</td><td>C</td><td>B</td><td>D</td><td>B</td><td>A</td><td>B</td><td>B</td><td>G</td><td>A</td></tr> <tr> <td>M11</td><td>C</td><td>A</td><td>A</td><td>B</td><td>B</td><td>C</td><td>B</td><td>C</td><td>C</td><td>D</td><td>C</td><td>E</td><td>B</td><td>A</td><td>E</td><td>B</td><td>D</td></tr> <tr> <td>M12</td><td>A</td><td>A</td><td>A</td><td>B</td><td>B</td><td>D</td><td>B</td><td>D</td><td>C</td><td>D</td><td>C</td><td>E</td><td>B</td><td>A</td><td>E</td><td>B</td><td>D</td></tr> <tr> <td>M13</td><td>A</td><td>A</td><td>A</td><td>B</td><td>B</td><td>C</td><td>B</td><td>C</td><td>C</td><td>D</td><td>C</td><td>E</td><td>B</td><td>A</td><td>H</td><td>B</td><td>D</td></tr> <tr> <td>M14</td><td>A</td><td>A</td><td>A</td><td>B</td><td>B</td><td>A</td><td>B</td><td>A</td><td>B</td><td>D</td><td>C</td><td>B</td><td>A</td><td>D</td><td>G</td><td>A</td><td>C</td></tr> <tr> <td>M15</td><td>A</td><td>A</td><td>A</td><td>B</td><td>B</td><td>C</td><td>B</td><td>C</td><td>C</td><td>D</td><td>C</td><td>F</td><td>B</td><td>A</td><td>E</td><td>B</td><td>D</td></tr> <tr> <td>M16</td><td>A</td><td>A</td><td>A</td><td>B</td><td>B</td><td>C</td><td>B</td><td>C</td><td>C</td><td>B</td><td>C</td><td>E</td><td>B</td><td>A</td><td>F</td><td>B</td><td>D</td></tr> <tr> <td>M17</td><td>A</td><td>A</td><td>A</td><td>B</td><td>B</td><td>D</td><td>B</td><td>D</td><td>C</td><td>D</td><td>C</td><td>D</td><td>B</td><td>A</td><td>F</td><td>B</td><td>D</td></tr> <tr> <td>M18</td><td>A</td><td>A</td><td>A</td><td>B</td><td>B</td><td>C</td><td>B</td><td>C</td><td>C</td><td>D</td><td>C</td><td>C</td><td>B</td><td>A</td><td>F</td><td>B</td><td>A</td></tr> <tr> <td>M19</td><td>A</td><td>A</td><td>A</td><td>B</td><td>B</td><td>C</td><td>B</td><td>C</td><td>C</td><td>D</td><td>C</td><td>D</td><td>B</td><td>A</td><td>F</td><td>B</td><td>D</td></tr> </tbody> </table>	mtDNA Tipi	ND1			Sitozom b/D-Loop						ND5/6						Hpa	Hinf	HaeIII	Avo	Alu	Hpa	Hinf	Nci	Rsa	Taq	Hpa	Hinf	HaeIII	Avo	Alu	Xba	Taq	M1	A	A	A	B	B	D	B	D	C	D	C	E	B	A	F	B	D	M2	A	A	A	B	B	C	B	C	C	D	C	E	B	A	E	B	D	M3	A	A	A	B	B	C	B	C	C	D	C	E	B	A	F	B	D	M4	B	A	A	A	A	B	C	C	B	D	B	A	B	B	G	A	B	M5	A	A	A	B	B	A	C	A	B	D	B	B	A	D	G	A	C	M6	B	A	B	A	B	B	A	B	B	C	B	A	B	B	G	A	B	M7	A	A	A	B	B	C	B	C	C	D	C	F	B	A	F	B	D	M8	A	B	A	B	B	D	B	D	C	D	C	E	B	A	F	B	D	M9	A	A	A	B	B	C	B	C	C	B	C	E	B	A	E	B	D	M10	B	A	A	A	B	B	C	C	C	B	D	B	A	B	B	G	A	M11	C	A	A	B	B	C	B	C	C	D	C	E	B	A	E	B	D	M12	A	A	A	B	B	D	B	D	C	D	C	E	B	A	E	B	D	M13	A	A	A	B	B	C	B	C	C	D	C	E	B	A	H	B	D	M14	A	A	A	B	B	A	B	A	B	D	C	B	A	D	G	A	C	M15	A	A	A	B	B	C	B	C	C	D	C	F	B	A	E	B	D	M16	A	A	A	B	B	C	B	C	C	B	C	E	B	A	F	B	D	M17	A	A	A	B	B	D	B	D	C	D	C	D	B	A	F	B	D	M18	A	A	A	B	B	C	B	C	C	D	C	C	B	A	F	B	A	M19	A	A	A	B	B	C	B	C	C	D	C	D	B	A	F	B	D
mtDNA Tipi	ND1			Sitozom b/D-Loop						ND5/6																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																														
	Hpa	Hinf	HaeIII	Avo	Alu	Hpa	Hinf	Nci	Rsa	Taq	Hpa	Hinf	HaeIII	Avo	Alu	Xba	Taq																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																							
M1	A	A	A	B	B	D	B	D	C	D	C	E	B	A	F	B	D																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																							
M2	A	A	A	B	B	C	B	C	C	D	C	E	B	A	E	B	D																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																							
M3	A	A	A	B	B	C	B	C	C	D	C	E	B	A	F	B	D																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																							
M4	B	A	A	A	A	B	C	C	B	D	B	A	B	B	G	A	B																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																							
M5	A	A	A	B	B	A	C	A	B	D	B	B	A	D	G	A	C																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																							
M6	B	A	B	A	B	B	A	B	B	C	B	A	B	B	G	A	B																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																							
M7	A	A	A	B	B	C	B	C	C	D	C	F	B	A	F	B	D																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																							
M8	A	B	A	B	B	D	B	D	C	D	C	E	B	A	F	B	D																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																							
M9	A	A	A	B	B	C	B	C	C	B	C	E	B	A	E	B	D																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																							
M10	B	A	A	A	B	B	C	C	C	B	D	B	A	B	B	G	A																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																							
M11	C	A	A	B	B	C	B	C	C	D	C	E	B	A	E	B	D																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																							
M12	A	A	A	B	B	D	B	D	C	D	C	E	B	A	E	B	D																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																							
M13	A	A	A	B	B	C	B	C	C	D	C	E	B	A	H	B	D																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																							
M14	A	A	A	B	B	A	B	A	B	D	C	B	A	D	G	A	C																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																							
M15	A	A	A	B	B	C	B	C	C	D	C	F	B	A	E	B	D																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																							
M16	A	A	A	B	B	C	B	C	C	B	C	E	B	A	F	B	D																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																							
M17	A	A	A	B	B	D	B	D	C	D	C	D	B	A	F	B	D																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																							
M18	A	A	A	B	B	C	B	C	C	D	C	C	B	A	F	B	A																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																							
M19	A	A	A	B	B	C	B	C	C	D	C	D	B	A	F	B	D																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																							
- Mikrosatellit ⁽¹²⁾	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Lokuslar</th><th>Allel Boyu (bp)</th><th>Allel Ranges</th><th>SD</th><th>Allel Sayısı</th><th>Beklenen Sayısı (He)</th><th>Heterozigositı</th><th>Beklenen SD</th><th>Gozlenen (Ho)</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td><i>BS131</i></td><td>142-170</td><td>5,909</td><td>1,64</td><td>12</td><td>0,61709</td><td>0,087</td><td>0,64784</td><td></td></tr> <tr> <td><i>Str58</i></td><td>115-200</td><td>16,636</td><td>6,07</td><td>38</td><td>0,85659</td><td>0,078</td><td>0,62429</td><td></td></tr> <tr> <td><i>Ssa410</i></td><td>239-247</td><td>2,182</td><td>0,60</td><td>4</td><td>0,30252</td><td>0,195</td><td>0,32050</td><td></td></tr> <tr> <td><i>Str543</i></td><td>119-179</td><td>9,273</td><td>2,19</td><td>21</td><td>0,7879</td><td>0,0901</td><td>0,67544</td><td></td></tr> <tr> <td><i>Omy7</i></td><td>198-324</td><td>15,455</td><td>3,45</td><td>31</td><td>0,87321</td><td>0,0532</td><td>0,69695</td><td></td></tr> <tr> <td><i>Ssa85</i></td><td>94-138</td><td>8,091</td><td>2,17</td><td>19</td><td>0,7271</td><td>0,0743</td><td>0,55816</td><td></td></tr> <tr> <td><i>T3-13</i></td><td>168-268</td><td>16,455</td><td>6,65</td><td>45</td><td>0,83072</td><td>0,1078</td><td>0,51756</td><td></td></tr> <tr> <td><i>Str60</i></td><td>89-101</td><td>4,636</td><td>1,21</td><td>7</td><td>0,50612</td><td>0,1087</td><td>0,52525</td><td></td></tr> <tr> <td><i>Omy1011</i></td><td>256-364</td><td>16,364</td><td>6,17</td><td>51</td><td>0,81708</td><td>0,1087</td><td>0,62461</td><td></td></tr> <tr> <td><i>Str15</i></td><td>165-195</td><td>7,818</td><td>1,60</td><td>13</td><td>0,7705</td><td>0,1064</td><td>0,61735</td><td></td></tr> <tr> <td><i>SsoSL417</i></td><td>181-231</td><td>6,091</td><td>0,94</td><td>10</td><td>0,69039</td><td>0,0637</td><td>0,65321</td><td></td></tr> <tr> <td><i>SsoSL438</i></td><td>84-106</td><td>5,273</td><td>0,65</td><td>8</td><td>0,67171</td><td>0,1244</td><td>0,62179</td><td></td></tr> <tr> <td><i>Str85</i></td><td>143-173</td><td>4,909</td><td>1,87</td><td>10</td><td>0,42524</td><td>0,1659</td><td>0,37818</td><td></td></tr> <tr> <td><i>Sssp2201</i></td><td>211-329</td><td>16,636</td><td>4,93</td><td>41</td><td>0,88981</td><td>0,0507</td><td>0,71198</td><td></td></tr> <tr> <td><i>Str73</i></td><td>118-168</td><td>7,636</td><td>2,06</td><td>19</td><td>0,56575</td><td>0,2049</td><td>0,35465</td><td></td></tr> <tr> <td><i>Str12</i></td><td>136-156</td><td>3,455</td><td>1,44</td><td>9</td><td>0,32794</td><td>0,1965</td><td>0,29207</td><td></td></tr> <tr> <td>Ort.</td><td></td><td>19,69</td><td></td><td>21,13</td><td>0,66623</td><td></td><td></td><td>0,55124</td></tr> <tr> <td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>(338)</td><td></td><td></td><td></td></tr> </tbody> </table>	Lokuslar	Allel Boyu (bp)	Allel Ranges	SD	Allel Sayısı	Beklenen Sayısı (He)	Heterozigositı	Beklenen SD	Gozlenen (Ho)	<i>BS131</i>	142-170	5,909	1,64	12	0,61709	0,087	0,64784		<i>Str58</i>	115-200	16,636	6,07	38	0,85659	0,078	0,62429		<i>Ssa410</i>	239-247	2,182	0,60	4	0,30252	0,195	0,32050		<i>Str543</i>	119-179	9,273	2,19	21	0,7879	0,0901	0,67544		<i>Omy7</i>	198-324	15,455	3,45	31	0,87321	0,0532	0,69695		<i>Ssa85</i>	94-138	8,091	2,17	19	0,7271	0,0743	0,55816		<i>T3-13</i>	168-268	16,455	6,65	45	0,83072	0,1078	0,51756		<i>Str60</i>	89-101	4,636	1,21	7	0,50612	0,1087	0,52525		<i>Omy1011</i>	256-364	16,364	6,17	51	0,81708	0,1087	0,62461		<i>Str15</i>	165-195	7,818	1,60	13	0,7705	0,1064	0,61735		<i>SsoSL417</i>	181-231	6,091	0,94	10	0,69039	0,0637	0,65321		<i>SsoSL438</i>	84-106	5,273	0,65	8	0,67171	0,1244	0,62179		<i>Str85</i>	143-173	4,909	1,87	10	0,42524	0,1659	0,37818		<i>Sssp2201</i>	211-329	16,636	4,93	41	0,88981	0,0507	0,71198		<i>Str73</i>	118-168	7,636	2,06	19	0,56575	0,2049	0,35465		<i>Str12</i>	136-156	3,455	1,44	9	0,32794	0,1965	0,29207		Ort.		19,69		21,13	0,66623			0,55124						(338)																																																																																																																																																																																																															
Lokuslar	Allel Boyu (bp)	Allel Ranges	SD	Allel Sayısı	Beklenen Sayısı (He)	Heterozigositı	Beklenen SD	Gozlenen (Ho)																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																
<i>BS131</i>	142-170	5,909	1,64	12	0,61709	0,087	0,64784																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																	
<i>Str58</i>	115-200	16,636	6,07	38	0,85659	0,078	0,62429																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																	
<i>Ssa410</i>	239-247	2,182	0,60	4	0,30252	0,195	0,32050																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																	
<i>Str543</i>	119-179	9,273	2,19	21	0,7879	0,0901	0,67544																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																	
<i>Omy7</i>	198-324	15,455	3,45	31	0,87321	0,0532	0,69695																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																	
<i>Ssa85</i>	94-138	8,091	2,17	19	0,7271	0,0743	0,55816																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																	
<i>T3-13</i>	168-268	16,455	6,65	45	0,83072	0,1078	0,51756																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																	
<i>Str60</i>	89-101	4,636	1,21	7	0,50612	0,1087	0,52525																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																	
<i>Omy1011</i>	256-364	16,364	6,17	51	0,81708	0,1087	0,62461																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																	
<i>Str15</i>	165-195	7,818	1,60	13	0,7705	0,1064	0,61735																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																	
<i>SsoSL417</i>	181-231	6,091	0,94	10	0,69039	0,0637	0,65321																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																	
<i>SsoSL438</i>	84-106	5,273	0,65	8	0,67171	0,1244	0,62179																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																	
<i>Str85</i>	143-173	4,909	1,87	10	0,42524	0,1659	0,37818																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																	
<i>Sssp2201</i>	211-329	16,636	4,93	41	0,88981	0,0507	0,71198																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																	
<i>Str73</i>	118-168	7,636	2,06	19	0,56575	0,2049	0,35465																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																	
<i>Str12</i>	136-156	3,455	1,44	9	0,32794	0,1965	0,29207																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																	
Ort.		19,69		21,13	0,66623			0,55124																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																
					(338)																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																			
- Major genler																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																								
- Haplotype sayısı	19 (M1, M2, M3, M4, M5, M6, M7, M9, M10, M11, M12, M13, M14, M15, M16, M17, M18, M19), Dere Ekoktipi: 10, Deniz Ekoktipi: 6																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																							
- Nadir haplotype sayısı	14 (M1, M4, M5, M6, M7, M9, M10, M11, M13, M14, M15, M16, M18, M19) Dere Ekoktipi: 2, Deniz Ekoktipi:																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																							
- Özel haplotype sayısı	11 (M1, M4, M5, M6, M10, M11, M14, M15, M16, M18, M19) Dere Ekoktipi: 2, Deniz Ekoktipi: 1																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																							
- Nukleotid çeşitliliği	0,001877, Dere Ekoktipi: 0,0010, Deniz Ekoktipi: 0,0007																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																							
- Nükleotid farklılığı	% 0,033																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																							
- Haplotype Φ_{ST}	0,084																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																							
- $(N_e m)_F$	5,5																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																							

V. DİĞER ÖZELLİKLER

Denize göç öncesinde tatlı su formunda yanal çizgi üzerinde 9-14 kırmızı benek, denize göç sonrası smolt bireylerde göz arkasında yanak bölgesinde siyah hare, bir veya birkaç siyah büyük beneklenme görülür.

Tescil edilecek türün renkli fotoğrafları

Deniz ekotipi

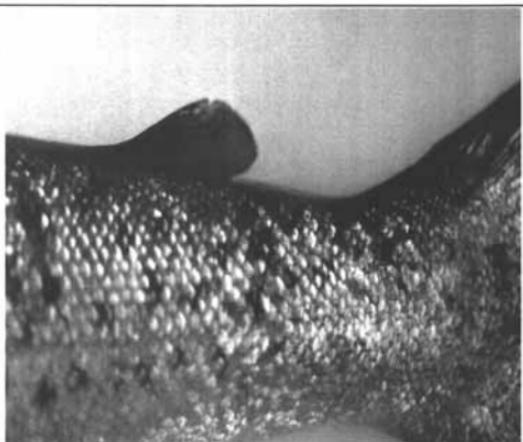
Dere ekotipi

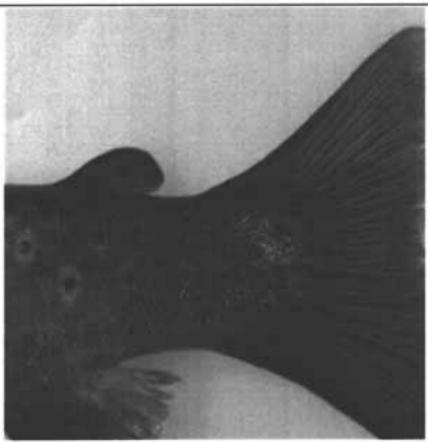
Dişi bireyin baş görüntüsü

Erkek bireyin baş görüntüsü

Yağ yüzgeci deniz ekotipi

Yağ yüzgeci dere ekotipi

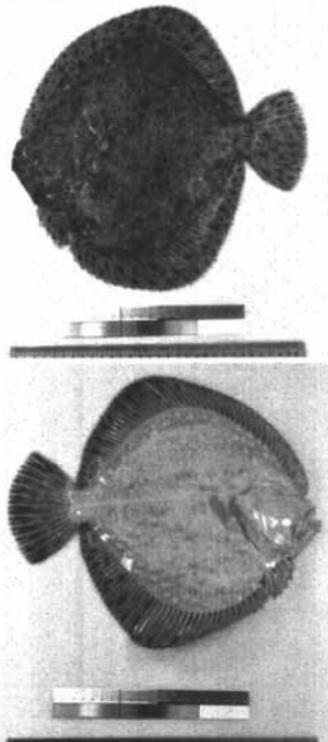

Dişi bireye ait üreme bölgesi görüntüsü

Erkek bireye ait üreme bölgesi görüntüsü

I.TÜRÜN TANIMI

Bilimsel adı	<i>Psetta maxima</i> (Linnaeus, 1758)	
Sinonimleri	<i>Psetta maxima maeotica</i> , <i>Scophthalmus maximus</i>	
Yerel adı/adları	Karadeniz Kalkanı, Kalkan, Çivili Kalkan	
Benzerleri	Çivisiz Kalkan (<i>Scophthalmus rhombus</i>)	
Sistemikteki yeri	Sınıf : <i>Osteichthyes</i> (Kemikli balıklar) Alt sınıf : <i>Actinopterygii</i> (İşin yüzgeçli balıklar) Takım : <i>Pleuronectiformes</i> (Yassı Balıklar) Familya : <i>Scophthalmidae</i> (Kalkan Balıkları) Cins : <i>Psetta</i> (<i>Scophthalmus</i>) Tür : <i>Psetta maxima</i> (Linnaeus, 1758)	
Elde edilişi (Doğal/Yetiştiricilik)	Doğal ve yetişтирilebilir	
Habitat (Yaşam ve geçiş alanları)	Siğ sularдан 100 m derinliğe kadar olan kumlu ve çamurlu bölgelerde yaşayan bentik (dip) bir deniz türüdür. Genç bireyler siğ bölgelerde yaşamak eğilimindedir. Bulunduğu ortamın rengini alır ve kendini gizler.	
Yayılım alanı	Tüm Karadeniz, Marmara Denizi ve Kuzey Ege Denizi	
Yetiştiricilik potansiyeli	Yüksek	
Yayın Üretim amaçlı	☒ Gıda ☐ Rekreasyon ☐ Diğer	

II. MORFOLOJİK ÖZELLİKLERİ

1. Vücut yapısı (tanımlayıcı özellikler)

Kalkan balıklarında vücut yuvarlak ve lateralden yassılaşmıştır. Gözler metamorfoz sonucu vücutundan pigment içeren sol (üst) tarafında yer almıştır. Kalkan balığının derisi pulsuzdur fakat vücutundan her iki tarafında (alt-üst) küçük kemiksi plaklarla kaplıdır. Yaşı ilerledikçe vücut genişliği artar. Deri kalın ve kaygandır. Dorsal (sirt) ve anal yüzgeçler genişleyerek dorsal ve ventral bölgeyi kaplamıştır. Burun delikleri gözlerin önünde yer almaktadır. Vücut yüksekliği, vücut uzunluğunun yarısından fazladır (Yaklaşık % 56,9). Bütün yüzgeçleri yumuşak ıshnlıdır. Kuyruk yüzgeci sert ve anüs yüzgeçlerinden bariz olarak ayrılmıştır.

Kayıtlara geçmiş maksimum uzunluğu 100 cm, yaygın uzunluğu erkek balıkta 50 cm, dişi balıkta 70 cm, maksimum ağırlığı 25 kg ve maksimum yaşı 25-30 yıldır. Eşeysel olgunluğa erişim boyu 41-54 cm dir.

2. Renk

Kalkan balığının alt kısmı beyaz, bazen de kahverengi-siyah lekeler bulunabilir. Vücutun gözlü kısmı üzerinde birçok nokta ve leke bulunan grimsi ya da açıktan koyuya kahverengi tonlarındadır. Yüzgeçlerde de kahverengi noktalar bulunur.

3. Meristik Özellikler

	Dışı/Erkek
Vücut şekli (fusiform/normal/Lateral basık/ventral basık vb.)	Lateralden yassılaşmıştır.
Baş formu (Dorsalden)	

Göz yapısı	Vücutun sol tarafında konumlanmış ve dışarı doğru çıkıştı yapmış şekildedir.		
Ağız/Burun yapısı	Ağız hafif dorsal konumlu olup oldukça genişir, burun gözlerin önünde yer almaktadır.		
Çene yapısı (vantuz vs.)	-		
Dudak yapısı (boynuz, keratin kışım vs.)	Dudakları incedir ve sertleşmiş halkalar bulunur		
Diş özellikleri	Birbirleri ile iyi temas eden alt ve üst dişleri vardır. Ayrıca ağız ve yutak boşluğu içinde öğütücü dişlere sahiptirler.		
Büyük sayısı ve özellikleri	-		
Solungaç yayı üzerindeki diken sayısı ve özellikleri	13-17/ 10-14/ 7-11/ 5-7 1. Yayda tek sıra olup, 2 ve 3. yayda çift, 4. yayda yine tek sıra bulunmaktadır.		
	Min.	Mak.	Ort.
Omur sayısı	27	32	31
Düğme sayısı(vücutun üst tarafı)	5	532	80
Düğme sayısı(vücutun alt tarafı)	0	240	121
Düğme çapı (cm)	1	3	2
Yanal Çizgi özellikleri (Tam()-Yok ()-,...,arası)	Lateral çizgi belirgin olup gözlerin hizasından başlayarak pektoral yüzgeçin bitimine kadar kavisli, sonra düz bir şekilde kuyruk yüzgeci başlangıcında sona erer.		
Pul özellikleri	Pul tipi ve pul formülü	Pullar kemaksi tüberkül şeklindedir.	
	Yanal çizgi pul Sayısı		
	Yanal çizgi delikli pul sayısı	-	
	Yanal çizgi üst pul sayısı	-	
	Yanal çizgi alt pul sayısı	-	
Yüzgeç özellikleri	Dorsal yüzgeç yeri ve sayısı	Dorsal yüzgeç burun bitiminden kuyruk yüzgeci bitimine kadar kesiksiz olarak uzar	
	Dorsal yüzgeç toplam işin sayısı	59	71
	Dorsal yüzgeç yumuşak işin sayısı	Hepsi	
	Pektoral yüzgeç toplam işin sayısı	10	14
	Pektoral yüzgeç yumuşak işin sayısı	Hepsi	
	Pelvik yüzgeç toplam işin sayısı	5	7
	Pelvik yüzgeç yumuşak işin sayısı	Hepsi	
	Anal yüzgeç işin sayısı	41	55
Kuyruk yüzgeci yapısı ve işin sayısı	Kuyruk yüzgeci yapısı ve işin sayısı	Dorsal yüzgeçin bitiminden itibaren başlayan yelpaze şeklinde kuyruk yüzgeci mevcuttur.	
		14	18
Diger ayırt edici özellikleri (Pilorik kese sayısı, Yağ yüzgeci vb.)	-		16

4. Metrik Özellikler (Ölçümler standart boy'a oran olarak verilmiştir)

		Dışı			Erkek		
		Min.	Mak.	Ort.	Min.	Mak.	Ort.
Boy	Toplam boy uzunluğu (mm)	400	455	428	380	431	407
	Standart boy uzunluğu (mm)	327	382	355	306	349	331
	Predorsal uzunluk (%)	-	-	-	-	-	-
	Prepelvik uzunluk (%)	13,0	11,8	13,1	16,5	13,2	11,7
	Preanal uzunluk (%)	26,9	24,5	25,7	32,0	26,4	21,5
Baş özellikleri	Baş boyu (%)	8,3	6,9	7,8	8,8	8,2	6,5
	Burun uzunluğu (%)	4,4	4,7	4,8	4,6	5,0	3,8
	Burun delikleri arasındaki mesafe (%)	0,9	0,7	0,7	1,1	0,9	0,7
	Göz çapı (%)	4,2	3,4	4,0	4,7	4,3	3,4
	Gözler arası mesafe (%)	3,0	3,2	3,3	3,8	4,0	2,8
	Enseden baş yüksekliği (%)	-	-	-	-	-	-
	Ağız açıklığı genişliği (%)	15,9	16,4	16,5	17,0	17,6	13,4
	Ağız açıklığı uzunluğu (%)	18,1	19,2	19,3	20,6	20,1	15,2
Vücut yüksekliği	Dorsal yüzgeç hizasından (%)	46,2	39,8	41,9	46,4	42,4	30,2
	Anal yüzgeç hizasından (%)	38,8	33,8	32,3	37,2	34,1	22,7
Vücut genişliği	(Anal yüzgeç hizasından) (%)	58,6	56,8	58,9	58,2	62,8	45,6
Yüzgeç özellikleri	Dorsal yüzgeç uzunluğu (%)	15,6	14,9	15,4	16,8	16,3	12,8
	Dorsal yüzgeç genişliği (yüzgeç kaidesinde) (%)	-	-	-	-	-	-
	Pektoral yüzgeç uzunluğu (%)	13,9	13,9	14,6	16,1	16,8	11,9
	Pelvik yüzgeç uzunluğu (%)	8,6	10,7	11,3	13,9	13,3	9,1
	Anal yüzgeç uzunluğu (%)	14,3	14,7	15,4	17,2	17,0	13,1
	Anal yüzgeç genişliği (yüzgeç kaidesinde) (%)	-	-	-	-	-	-
Kuyruk özellikleri	Kuyruk yüzgeci uzunluğu (%)	40,5	39,0	39,9	41,0	40,9	34,5
Diğer ayırt edici özellikler		Pelvik yüzgeç konumu Jugular (boyuna ait) tip olup kuyruk yuvarlak şekillidir.					

III. BİYOLOJİK ÖZELLİKLER

1. Üreme Özellikleri

Döllenme şekli	☒ Ovipar ☐ Viviparus ☐ Ovovivipar					
Cinsel Dimorfizm (Özelleşmiş organ, farklı renk veya görünüş)	-					
Üreme alanı	Termoklin tabakasının en üst sınırını oluşturan 30-40m'den daha sağ sulardır.					
Üreme dönemi	Nisan-Haziran					
Üreme sıklığı	Yılda bir kez					
Optimum üreme sıcaklığı (°C)	9,5-15,5					
	Dişi			Erkek		
İlk üreme yaşı	Min.	Mak.	Ort.	Min.	Mak.	Ort.
İlk üreme boyu (cm)	37	41	39	32	37	35
Yumurta özellikleri	Yapısı	Kalkan balığı yumurtası şeffaf, küresel ve pelajiktir. Yapıksan özellik göstermez, kabuk üzerinde özel bir yapı yoktur, bir yağ damlacığı içerir ve dar bir perivitellin boşluğuna sahiptir.				
		Min.	Mak.	Ort.		
	Büyüklüğü/çapı (mm)	0,9	1,4	1,15		
	Yumurta verimi (yumurta/kg)	184.000		1.404.000		826.000
	Kuluçka (inkübasyon) süresi (gün/derece)	64		68		66

2. Beslenme Özellikleri

Kalkan balığı karnivor beslenme özelliği gösterir. Kalkan balığı ağırlıklı olarak kemikli balıklar, kabuklular ve yumuşakçalar ile beslenmekle birlikte çoğunlukla mezgit balığını tercih etmektedirler.
--

3. Büyüme/Kültür Özellikleri

	Min.	Mak.	Ort.
Yumurtadan çıkış büyülüğu (mm)	2	3	2,5
İlk beslenme boyu (mm)	3	4	3,5
Larval süre (gün)	25	30	29
Optimum büyümeye sıcaklığı (°C)	16	22	20
	Dişi / Erkek		
Satış büyülüğu (g)	750	3000	2000
Satış büyülüğünə ulaşma süresi (ay)	22	28	24
	Dişi		
	Min.	Mak.	Ort.
Et verimliliği (Ergin bireyde) (%)	49	86	69
	Erkek		
	Min.	Mak.	Ort.
Et verimliliği (Ergin bireyde) (%)	48	80	73

IV. GENETİK ÖZELLİKLER

Yakın tür ile genetik mesafe (genetik uzaklık)	
Karyotip formülü	Karyolojik analiz sonuçlarına göre, kalkan balığının (<i>P. maxima</i>) $2n=44$ kromozoma sahip olduğu ve karyotipinin de 2 çift metasentrik, 7 çift subtelosentrik ve 13 çift akrosentrik kromozomdanoluğu tespit edilmiştir. Kromozom kol sayısının ise $NF=48$ olduğu gözlemlenmiştir.
Tipik gen markerleri	
Kromozom sayısı	
Özgün genotip	Haplotaliplerden <i>P. maxi</i> 1-22 arasında Doğu havzasında (AEG, MAR, BLA ve AZO) dağılım göstermiştir. Haplotaliplerden <i>P. maxi</i> 23-28 ise Atlantik Okyanusu ve Batı Akdeniz'de (ATL, MED) bulunmuştur. İki ana coğrafik bölge arasında hiç bir haplotip ortak olarak paylaşılmamıştır. Mt Dloop haplotipi: Karadeniz'e özgü haplotipler 1, 16, 17, 18, 19, 20 ve Azak denizine özgü toplam; 9(2-11) haplotip bulunmuştur.
- MtDNA Haplotip	
- Mikrosatellit	
- Major genler	
- Haplotip sayısı	
- Nadir haplotip sayısı	
- Özel haplotip sayısı	
- Nukleotid çeşitliliği	
- Nukleotid farklılığı	
- Haplotip Φ_{ST}	
- $(N_e m)_F$	

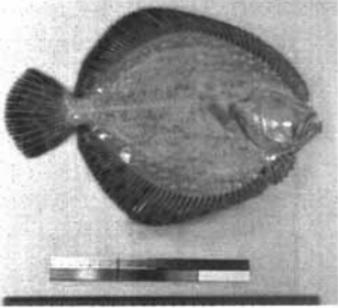
V. DİĞER ÖZELLİKLER

Kalkan balığı çok hareketli bir balık değildir. Mevsimsel su sıcaklığına bağlı olarak farklı derinliklerde bulunur. Kumlu, çaklılı veya taşlı alanlarda sürekli dipte bulunur. Bazen sadece göz kısmı dışarıda kalacak şekilde kum veya çaklıların altına saklanır. Beslenmek için yer değiştirir. Gözlerin göç etmesi ve dorsal yüzgeçin baş ile birleşmesi dikkat çekicidir.

Tescil edilecek türün renkli fotoğrafları

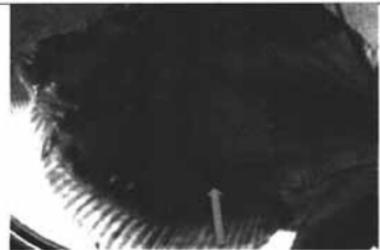
Sol (üst)taraftan görünüş

Sağ (alt) taraftan görünüş

Erkek birey

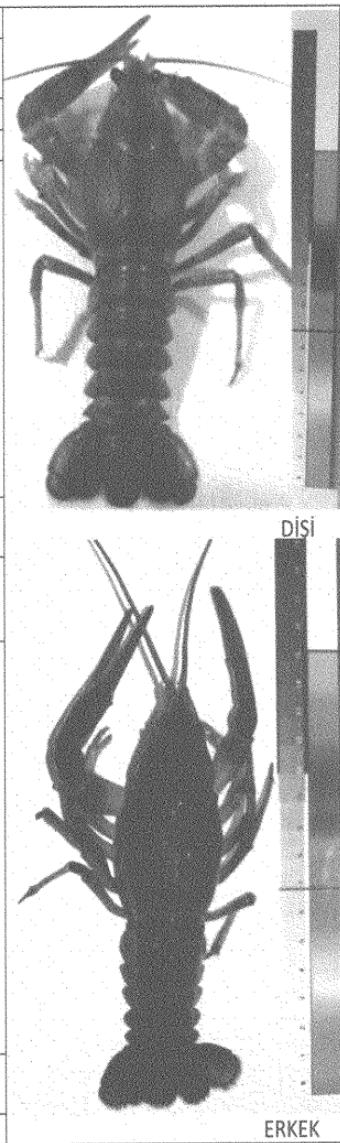

Dişi birey

Dişi ve erkek kalkanın ışık altındaki görünüşü

I. TÜRÜN TANIMI

Bilimsel Adı	<i>Astacus leptodactylus</i> (Eschscholtz, 1823)
Sinonimleri	<i>Pontastacus leptodactylus</i> <i>Potamobius leptodactylus</i>
Yerel adı/ adları	Kerevit, Tatlısu İstakozu
Benzerleri	<i>Astacus</i> , <i>Pacifastacus</i> , genuslarına ait türler
Sistemmatikteki yeri	<p>Sınıf : Crustacea Takım : Decapoda Familya : Astacidae Cins : <i>Astacus</i> Tür : <i>Astacus leptodactylus</i> Alt tür: <i>A. leptodactylus leptodactylus</i> Eschscholtz, 1823 Alt tür: <i>A. leptodactylus salinus</i> Nordmann, 1842</p>
Elde edilişi (Doğal/Yetiştiricilik)	Doğal
Habitat (Yaşam ve geçiş alanları)	Tatlısu, acısı
Yayılım alanı	<p>Türk kerevitinin doğal yayılış alanı her türlü akarsu, durgun tatlı su ve nehir ağzı (aci su) alanlarıdır. Ayrıca, birçok su kaynağına (doğal ve yapay göller) transfer edildiği bilinmektedir.</p> <p><i>A. leptodactylus</i>'un ülkemizdeki dağılımı: Karadeniz, Marmara, Ege, Akdeniz, İç Anadolu ve Doğu Anadolu Bölgesidir.</p> <p><i>A. leptodactylus leptodactylus</i>'un Ülkemizdeki Dağılımı: Karadeniz, Kuzey Marmara, Trakya ve Batı Anadolu Bölgesi.</p> <p><i>A. leptodactylus salinus</i>'un ülkemizdeki dağılımı: Güney Marmara, Ege, İç Anadolu ve Batı Anadolu Bölgesi.</p>
Yetiştiricilik potansiyeli	Zayıf
Yayın Üretim amacı	☒ Gıda ☐ Rekreasyon ☐ Diğer

II. MORFOLOJİK ÖZELLİKLER

1. Vücut yapısı (tanımlayıcı özellikler)

Vücut sefalotoraks (baş+göğüs) ve abdomen olmak üzere iki kısımdan oluşur. Bu bölümler toplam olarak 19 segmentten oluşmaktadır. Baş ve gövde tek bir parça halinde birleşir ve sert bir karapaks ile örtülüdür. Karapaksın gözler arasında ileriye doğru uzanan çıkıntısına rostrum adı verilir. Baş kısmında; gözler, 2 çift anten, 1 çift mandibular uzantı, 2 çift maksil ve 3 çift maksilliped bulunur. Thorax kısmında 5 çift yüreme ayakları (pereiopod) bulunmaktadır. Bunların ilk iki çifti keskin ve geniş olup kısaç (cheliped) olarak bilinir. Karın (abdomen) kısmı 5 çift yüzme ayakları (pleopod) ve kuyruktan (telson) oluşmuş ve net bir şekilde bölümlenmiştir. Kuyruk kısmı, telson ve üropod bölümlerinden oluşmaktadır.

2. Renk

Kerevitlerin rengi oldukça değişken olup, daha çok yaşadığı ortamın (akarsu, göl, havuz, bataklık gibi) zemin yapısı ve ortamı etkileyen çeşitli çevresel koşullar etkili olmaktadır. Genel olarak, bu türün rengi petrol-yeşili olmakla birlikte, sarımsı renkten kahverengiye kadar değişebilmektedir. Karın bölgesi kırkı beyaz bir renge sahiptir. Bitki topluluklarının yoğun olarak bulunduğu ortamlarda yaşayan kerevitler parlak yeşilden koyu yeşile kadar değişken renklere sahiptirler. Kumlu ve çakılı ortamlarda yaşayanlar sarımsı bal rengine sahiptir ve kıskaçlarında kahverengi benekler bulunur. Siltli zeminde yaşayan bireyler ise siyah renge sahiptir.

3. Metrik Özellikler

	Dişi			Erkek		
	Min.	Mak.	Ort.	Min.	Mak.	Ort.
Total boy (rostrum ucu-telson ucu) (mm)	23	153	104	28	183	102
Karapaks boyu (mm)	14	81	52	16	100	53
Karapaks genişliği (mm)	8	63	23	7	58	24
Abdomen boyu (mm)	13	90	54	6	85	52
Abdomen genişliği (mm)	8	47	25	6	41	24
I. Yürüme bacağı uzunluğu (mm)	16	118	67	26	148	78
Kıskaç uzunluğu (mm)	8	86	30	9	139	42
Kıskaç genişliği (mm)	2	21	11	2	30	14

III. BİYOLOJİK ÖZELLİKLER

1. Üreme özelliklerı

Döllenme şekli	☒ Ovipar ☐ Viviparus ☐ Ovovivipar	
Cinsel dimorfizm (Özelleşmiş organ, farklı renk veya görünüş)	Dişilerin yumurta kanalları III: çift pereiopodların, erkeklerin vas deferensleri ise V. çift pereiopodların koksasına açılır. Erkeklerde, I. ve II. pleopodlar spermatoforların dişilerin ise "seminal reseptaculum" kısmına transferinde rol oynayan bir yapı kazanmışlardır.	
Üreme alanı	Özellikle üreme için bir alan tercihleri bulunmamakta, yaşama alanları aynı zamanda üreme alanları olarak kullanılmaktadır. Ancak, doğal ortamlarda yaşam alanı tercihleri söz konusudur; derin olmayan kıyılarda, bol bitkili ve taşlıklı zeminlerde, balıksız sessiz ve sakin sularda yaşamayı severler.	
Üreme dönemi	Yaklaşık 7-8 ay (Kasım-Haziran)	
Üreme sıklığı	Yılda 1 kez	
Optimum üreme sıcaklığı (°C)	Çiftleşme su sıcaklığı: 7-12 °C Yumurtlama su sıcaklığı: 5-11 °C	
	Dişi/Erkek	
İlk üreme yaşı (yıl)	Min. 2	Mak. 3
İlk üreme boyu (mm)	Dişi Min. 72	Erkek Mak. 80
	Min. 71	Mak. 80

Yumurta özellikleri	Yapısı	İlk yumurtlama evresinde şeffaf sarımtırak olan yumurtalar yaklaşık 1,9 mm çapındadır. Larva çıkışından önce yumurtaların çapı 2,5-3 mm, renkleri ise koyu kahverengidir. Döllenmiş yumurtalar, yuvarlak, kabuk yüzleri düzgün, parlak, ışığı geçiren özellikle olup, renkleri açık kahverengiden koyu kahve-siyaha kadar değişmektedir. Döllenmiş yumurtaların içleri vitellüs ile doludur. Döllenmemiş yumurtalarda yumurtanın yarısının cam gibi şeffaf diğer yarısının yumurta sarısı ile dolu olduğu görülmüştür. Yumurta rengi beslenmeye bağlı olarak değişmekte; siyah, kahverengi veya turuncu olabilmektedir.		
		Min.	Mak.	Ort.
	Büyüklüğü/çapı (mm)	2,1	3,6	2,7
	Yumurta verimi (yum./g, yum./anaç)	1,14 yum./g 15 yum./anaç	11,34 yum./g 597 yum./anaç	4,36-6,53 yum./g 137-320 yum./anaç
	Kuluçka (inkübasyon) süresi (gün/derece)	1284	1552	1418

2. Beslenme Özellikleri

Kerevitler omnivor canlılar olup, sucul ve yarı-sucul bitkisel organizmalar, bentik omurgasızlar ve çürümekte olan bitkisel ve hayvansal organik maddeler (detritus) ile bu işlemede görevi olan canlılar (bakteri, mantar, alg ve protozoon gibi) üzerinden beslenirler.

Kerevitler omnivor olmalarına rağmen seçigidirler. Hayvansal gıdaları, detritus ve primer üreticilere tercih ederler. Makrofitlerin zemine bağlı olup olmaması ve yapısı kerevitler için tercih sebebidir, omurgasızlar içerisinde ise özellikle salyangozlar kerevitlerin önemli yemleri arasındadır. İnce kabuğa sahip canlıları kalın kabuğa sahip olanlara göre daha fazla tercih ederler.

Yavru kerevitler, süzerek ve alg kazıma ile beslenme yeteneğine sahiptirler ve genellikle hayvansal organizmaları tercih ederler. Juvenil kerevitler için enerji kaynağı olarak mikroalgler oldukça önemlidir. Ayrıca, makrofitler ve algler temel mineralleri ve kerevitlerde doğal pigmentasyon için gerekli olan karotenoidler gibi pigmentleri sağlarlar.

Kerevitler büyündükçe detritus kullanımını artar. Ancak ince yapılı ve dayanıklı bitkileri de tüketmeye devam ederler. Chara cinsine ait türler, yetişkin kerevitler tarafından en fazla tercih edilen makrofitlerdir. Beslenmelerinde su sıcaklığı önemlidir. 20-25°C sıcaklık aralığı beslenmeleri için oldukça uygundur. Bu nedenle, ilkbahardan sonbahara kadar çok iyi beslenirler. Su sıcaklığı 10°C'nin altına düşüğünde ise beslenmenin durduğu gözlenmiştir. Ayrıca, kabuk değiştirme esnasında da besin almaya son verdikleri bilinmektedir.

3. Büyüme /Kültür Özellikleri

	Dişi / Erkek			
	Min.	Mak.	Ort.	
İlk beslenme boyu(mm)	10	12	11	
I. Dönem larva süresi (gün)	7	12	10	
I.Dönem larva boyu(mm)	7	9	8	
Yavruların anaçtan ayrılma zamanı(gün)	9	27	18	
Satış büyülüğu (yıl)	2	4	3	
Et verimliliği (Ergin bireyde) (%)	Dişi		Erkek	
	Min.	Mak.	Min.	Mak.
	15	24	17	27

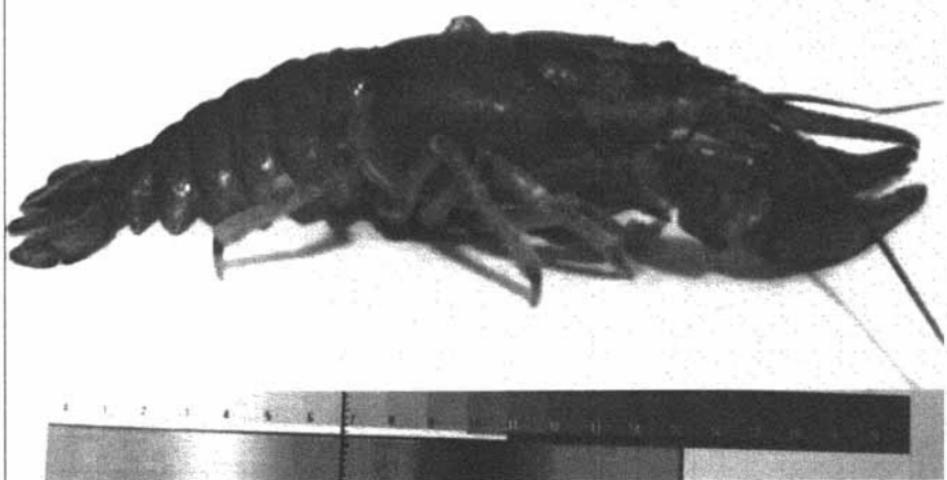
IV. GENETİK ÖZELLİKLER

Yakın tür ile genetik mesafe (genetik uzaklık)	0.1189 ± 0.0191 (<i>Astacus astacus</i>) 0.1416 ± 0.0261 (<i>Austropotamobius pallipes</i>) 0.1439 ± 0.0287 (<i>Austropotamobius torrentium</i>)
Karyotip formülü	
Tipik gen markerleri	COI geni
Kromozom sayısı	
Major genler	
Özgün Genotip	
- MtDNA Haplotype	54 (COI geni)
- Mikrosatellit	
- Major genler	
- Haplotype sayısı	54 (COI geni)
- Nadir haplotype sayısı	32
- Özel haplotype sayısı	10
- Nukleotid çeşitliliği	% 4.17
- Nükleotid farklılığı	% 5.19-6.95
- Haplotype Φ_{ST}	
- $(N_e m)_F$	0.927 (Fst)

V. DİĞER ÖZELLİKLER

Tedirgin canlıları oldukları ve saklanma güdüsüyle yaşadıkları için kendilerine yuva yaparlar. Dişiler yumurtlamak için genellikle açtıkları yuvalara girerler. Ancak, başarılı bir yumurtlama ve inkübasyon için yuvalara ihtiyaç yoktur. Yuvalardan sadece üreme, kabuk değiştirme ve beslenme amacıyla çıkarlar, ancak en kısa zamanda geri dönerler.

Tescil edilecek türün renkli fotoğrafları

Lateralden görünüş

Dişi ventral görünüş

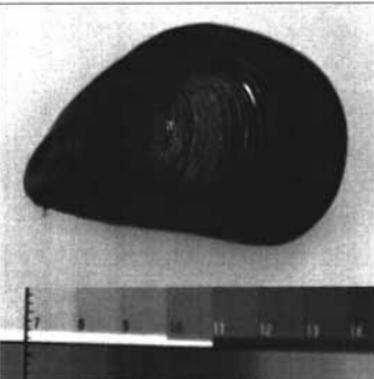

Yumurtalı dişi görünüşü

Erkek ventral görünüş

I. TÜRÜN TANIMI

Bilimsel Adı	<i>Mytilus galloprovincialis</i>			
Sinonimleri				
Yerel adı/ adları	Akdeniz midyesi, Kara midye			
Benzerleri				
Sistematiskteki yeri	Sınıf : Bivalvia Takım : Mytiloida Altsınıf : Lamellibranchia Alttakım : Pteriomorpha Familya : Mytilidae Cins : <i>Mytilus</i> Tür : <i>Mytilus galloprovincialis</i> (Lamark, 1819)			
Elde edilişi (Doğal/Yeşilicilik)	Doğal ve yetişiricilik			
Habitat (Yaşam ve geçiş alanları)	Denizel ortamda özellikle bisus iplikleri ile tutunabilecekleri sert yüzeylerde (kayalık, taşlık, iskele ayakları, dalgakırın, vb.) yaşarlar. Akdeniz'deki tüm kıyılarda 40 metre derinliğe kadar sıkılıkla görülür.			
Yayılım alanı	Güney Ege'den kuzeye tüm Karadeniz sahillerine kadar bol olarak dağılım göstermektedir.			
Yeşilicilik potansiyeli	Var			
Yayın üretim amacı	☒ Gıda ☐ Rekreasyon ☐ Diğer			

II. MORFOLOJİK ÖZELLİKLER

1. Vücut yapısı (tanımlayıcı özellikler)

Midyeler benzer boyutta iki eşit kabuktan meydana gelmekte olup, kabaca üçgen şekline benzemektedir. Bu üçgenin tepe noktasının bulunduğu kısmı anterior bölge olup umbo olarak da adlandırılmaktadır. Midyeler dıştan bakıldığından kabukları ön (anteriör), arka (posteriör), ventral ve dorsal kenar olmak üzere dört kısmı ayrı edilir. Önden arkaya doğru düz bir yapıya sahip olan ventral kenar bisus iplikçiklerinin çıktığı kenar olup karşı tarafa dorsal kenarı oluşturur ve kavşılsıdır. İki kabuk ligament adı verilen menteşe ile birbirlerine anterior-dorsal kısmında bağlanmaktadır. Ligament iki kabuk arasında düz bir oluk içerisindeindedir. Kabukların üzerinde küçük eliptik daireler şeklinde büyümeye çizgileri bulunmaktadır. Boş kabuklarda iç kısmı inceleşindinde sedef beyaz bir renk ve kabuk kenarı boyunca mor veya koyu mavı bir hat görülmektedir. Bu hat palial çizgi olarak adlandırılmasında ve manto kabuk boyunca buraya tutunmaktadır. Her kabığın iç kısmında 2 adet kas izi bulunmaktadır ve bunlardan büyük olan posterior addüktör kası ve küçük olan ise anterior addüktör kası olarak adlandırılmaktadır. Bu iki kas midye canlı durumdayken kabukları birbirine sağlamaktadır, addüktör kası kesilirse yada zarar görürse midye canlılığını kaybeder.

2. Kabuk rengi

Siyah, siyahımsı, mavi, koyu morumsu, kahverengi ve kahverenginin muhtelif tonlarıdır.

3. Metrik Özellikler

	Dişi / Erkek		
	Min.	Mak.	Ort.
Kabuk uzunluğu (mm)	20	86	53
Kabuk yüksekliği (mm)	18	41	30
Kabuk genişliği (mm)	14	32	23

III. BİYOLOJİK ÖZELLİKLER

1. Üreme özelliklerı

Döllenme şekli	☒ Ovipar ☐ Viviparus ☐ Ovovipar		
Cinsel Dimorfizm (Özelleşmiş organ, farklı renk veya görünüş)	Gonadları olgun midyelerde manto turuncu renkte ise dişi, krem beyaz renkte ise erkektir. Gonad gelişimi olgunlaşmamış bireylerde cinsiyeti gözle tayin etmek zordur.		
İlk üreme yaşı (ay)	Min.	Mak.	
	6	24	
İlk üreme boyu (mm)	25	50	
Üreme alanı	Karadeniz, Marmara Denizi, Ege denizi, Akdeniz.		
Üreme dönemi	Su sıcaklığının yükseldiği yaz ayları hariç yılın her döneminde görülmekle birlikte, Karadeniz'de Kasım-Mart, Marmara Denizinde Aralık-Ocak ve Ege Denizinde Eylül-Nisan ayları üremenin yoğun olarak gerçekleştiği dönemlerdir.		
Üreme sıklığı	Suyun sıcaklığına bağlı olarak değişim göstermekle birlikte genel olarak yıl içerisinde sıcaklıkla bağlı olarak kısmı yumurtlamalar da görülebilmektedir. Ege Denizi'nde su sıcaklığı üreme için uygun olduğundan gonadlarda tekrar gelişmeler ile birlikte uzun üreme periyodu söz konusudur. Marmara ve Karadeniz'de ise kesikli üremeden ziyade kış aylarında artan yaz aylarında ise azalan bir üreme görülmektedir.		
Optimum üreme sıcaklığı (°C)	8-26 (Karadeniz: 7,5-15, Marmara: 8-11, Ege: 15-23)		
Yumurta özellikleri	Yapısı	Olgun yumurtalar alesital tipte, soluk kahverengi, küre şeklindedir. Yumurtaların orta kısmında nükleus, nükleus etrafında da yumurta granülleri yer alır.	
		Min.	Mak.
	Büyüklüğü/çapı (µm)	42	90
	Yumurta verimi (adet/anaç)	5.000.000	12.000.000
	Kuluçka (inkübasyon) süresi (gün/derece)	20	

2. Beslenme Özellikleri

Genel olarak midyeler 2-100 µm boyutlarında olan bakteriyoplankton, fitoplankton, mikrozooplankton ve mezozooplankton gibi her türlü canlı organizmayı süzerek beslenirler. Ancak başlıca besin kaynağını fitoplankton oluşturmaktadır. Ege Denizi'nde 700 µm boyutundaki zooplankton türlerini de filtre edebildikleri ve midelerine aldıkları tespit edilmiştir.

Suyu filtre ederek beslenen bu canlılar, yaşamlarını sürdürdükleri ortam suyunda bulunabilecek tüm kimyasal ve biyolojik maddeleri bünyelerinde biriktirme potansiyeline sahiptirler.

3. Büyüme /Kültür Özellikleri

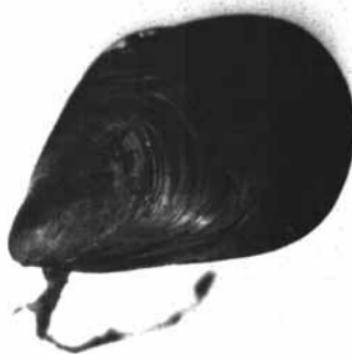
	Min.	Mak.
İlk beslenme boyu(μm)	69	120
Optimum büyümeye sıcaklığı (°C)	15	20
I. Dönem larva süresi (saat) (veliger larva safhasına ulaşma süresi)	48	50
I. Dönem larva boyu (μm)	69	150
Sesil yaşama geçiş büyülüğu (μm)	120	273
Sesil yaşama geçiş süresi (gün)	15	30
Satış büyülüğu (cm)	3	10
Satış büyülüğünə ulaşma süresi (ay)	12	24
Et verimi (Ergin bireyde) (%)	Dişi / Erkek	
	Min.	Mak.
	10-16 (Karadeniz'de 16 Marmara'da 10 Ege'de 13)	26-31 (Karadeniz'de 27 Marmara'da 26 Ege'de 31)

IV. GENETİK ÖZELLİKLER

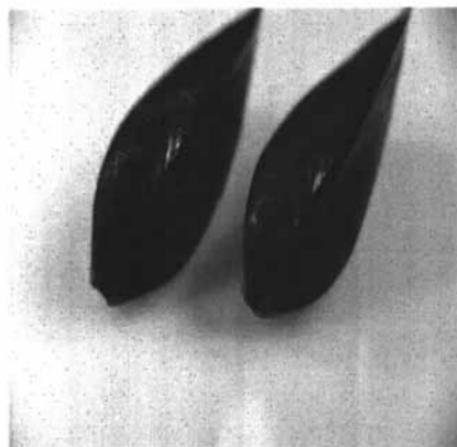
Yakın tür ile genetik mesafe (genetik uzaklık)	
Karyotip formülü	
Tipik gen markerleri	Mitochondrial DNA COIII gene (20 restriction sites) and 16S RNA gene (4 restriction sites) (Kurtuluş, 2009); 16SrRNA- ND2- CO3 (♀ 39 kesim bölgesi EcoRV, HaeIII, Spel, RsaI(Afa), DdeI, TaqI enzimleriyle) 16SrRNA (♂ 4 kesim bölgesi EcoRV, Spel enzimleriyle) 16SrRNA (♀ 6 kesim bölgesi EcoRV, HaeIII, Spel enzimleriyle)
Kromozom sayısı	
Özgün Genotip	
- MtDNA Haplotype sayısı	16SrRNA (♂): 2 16SrRNA (♀): 3 16SrRNA- ND2- CO3 (♀): 13
- Mikrosatellit	
- Major genler	ND2, CO3
- Haplotype çeşitliliği	Ort ±SE = 0.230± 0.057
- Nadir haplotip sayısı	
- Özel haplotip sayısı	16SrRNA (♀): 1
- Nukleotid çeşitliliği	0.00038
- Nukleotid farklılığı	(min-mak) 0.225- 0.250
- Haplotype Φ_{ST}	16SrRNA (♂): 0.36868 16SrRNA- ND2- CO3 (♀): 0.19868
- $(N_e m)_F$	

V. DİĞER ÖZELLİKLER

Tescil edilecek türün renkli fotoğrafları

Genel görünüş

Ventralden görünüş

Dişî

Dişî ve erkek midyede olgun gonad görünümü